

Otázka: Užitkové fyziologické vlastnosti

Předmět: Chov zvířat a veterinářství

Přidal(a): Baruu

Barbora Čechotová

Produkce mléka

Jeden z nejdůležitějších živočišných produktů

Výživa mláďat

Kravské, ovčí, kozí

Ovlivněna-vnitřní- genofond- zaměření, druh, plemeno, stáří, zdraví

-vnější-výživa, prostředí, technologie ustájení

Rozdělení mléka podle obsahu bílkovin

Albuminové- méně než 75% kaseinu z celkového množství bílkovin

| Strana 1 | Odkaz:

<https://studijni-svet.cz/uzitkove-fyziologicke-vlastnosti-chov-zvirat-a-veterinarstvi/>

-varem se sráží

-produkuje ho kobyly a oslové

Kaseinové- více než 75% kaseinu z celkového množství bílkovin

-varem se nesráží

-mléko přežvýkavců

Mléko se dělí

Nezralé- mlezivo 3-5 dní po porodu

Zralé- 5-6 den po porodu

Nepravé- čarodějné- u novorozenců

-samčí- u hermafroditů

-panenské- mléko u březích samic

Pojmy

Laktace- doba po kterou se produkuje mléko, začíná porodem a končí zaprahnutím

Mléčnost- schopnost produkovat mléko pro výživu mláďat (prasnice, ramlice)

Dojnost- schopnost produkovat mléko nad potřeby mláďete (kráva, koza)

Dojivost- množství nadojeného mléka za den nebo laktaci v kg

Dojitelnost- schopnost uvolňovat mléko

Zaprahnutí- ukončení laktace

Stání na sucho- doba od zaprahnutí do porodu

Laktace druhy

Normální- delší než 250 dní

Nenormální- kratší než 250 dní

Normovaná- 305 dní- využita pro hodnocení a srovnávání

Fáze laktace

Rozdojení- od porodu do dosažení nejvyšší užitkovosti (2 měsíce)

Stálost- doba kdy si kráva udržuje vysokou užitkovost 2:1

Pokles- užitkovost klesá a končí zaprahnutím

Produkce masa

Potravina a surovina

Pro člověka zdroj plnohodnotných bílkovin

Pštros, ryby, ovce, kozy, jeleni

Jeden člověk ročně sní 80 kg masa

Maso je vepřové, kuřecí, hovězí, krůtí

Maso je kosterní svalovina, požitelné vnitřnosti a přidává se i tuk (orgánový, nitrosvalový)

Vlivy působící na maso- vnější- ošetřování, krmení

-vnitřní- plemeno, druh, zdraví, užítkovost, stres

Požadavky na maso- výkrmný habitus, klidný temperament, dobré fungování endokrinních žláz, dobré osvalení

Pojmy

Výkrmnost- schopnost ke zvýšení produkce masa a tuku, souvisí s růstovou intenzitou svaloviny

Známky žírnosti- hlava- krátká a široká

-krk- krátký, mohutný a široký

-hřbet- široký

-hrudník- široký a hluboký

- zád'- široká, dlouhá a osvalená

-hrudní končetiny- kratší, pevné a široko postavené

Vykrmenost- stupeň zmasilosti a protučnění

-hodnotí se na živém zvířeti

-hodnotí se subjektivně a objektivně (ultrazvuk)

Jatečná zralost- jateční dospělost- věk zvířete při dosažení optimálního poměru masa a tuku

-ukládání nitrosvalového tuku prospívá

Čistá nákupní hmotnost- hmotnost zvířete nenakrmeného 12 hodin před porážkou

Jatečná hodnota- na mrtvém zvířeti

-v %

-podíl hmotnosti jatečně opracovaného těla v teplém stavu z čisté nákupní hmotnosti

Jatečně opracované tělo

Drůbež- tělo bez peří, krve, s požitelnými vnitřnostmi

-tělo je v celku

Skot- čtvrtiny nebo poloviny těla

-bez krve, kůže, hlavy, končetin, vnitřností a vemene

Prase- dvě poloviny s hlavou a kůží

-bez krve, mozku, míchy, bez hrudní, břišní a pánevní dutiny

Netto přírůstek-ukazatel jatečné výtěžnosti

-zkoušky výkrmnosti a jatečné hodnoty skotu

Hodnoty jatečné výtěžnosti

Telata 60-65%

mladý skot 55-60%

Vyřazené krávy 45-50%

výkrm prasat 70-75%

Ovce 40-50%

jehňata 50-55%

Králíci 50%

kůň 35-40%

Kuřata 75%

krůty 80%

Kachna 80%

husa 80%

Kvalita masa

Při hodnocení konečného produktu

Veterinární kontrola

Po úpravě nebo laboratorně

Kontrola- protučnění, šťavnatost, pH, chuť, vůně, konzistence, technologické vlastnosti, přítomnost kovů

| Strana 6 | Odkaz:

<https://studijni-svet.cz/uzitkove-fyziologicke-vlastnosti-chov-zvirat-a-veterinarstvi/>

Kvalita tuku

Podle druhu zvířete

Prase- sádlo bílé a tuhé

Hovězí- lůj žlutý a měkký

Produkce vajec

Reprodukce drůbeže

1. Násadová vejce (slepice, kachny, husy a perličky)
2. Konzumní vejce- potravina pro člověka (slepice, křepelka, pštros)

Nepoužívají se kachní a husí kvůli salmonelóze

Výraz plodnosti ptačích samic

Pojmy

Nosnost- schopnost samic snášet vejce

Snáška- počet vajec snesený za určité období

-vlivy- vnější- výživa, technologie chovu, způsob napájení, teplota, úroveň osvětlení, délka světelného dne

-vnitřní- pohlaví, dospělost, věk, plemeno, dědičné založení, pelichání, přítomnost kohouta, kondice, perzistence snášky (délka snáškového období v měsíci)

Vytrvalost snášky- délka snáškového období v měsíci

Intenzita snášky- ukazatel nosnosti

-počet snesených vajec za sebou

-vyjadřuje délku přestávky mezi sériemi

-vejce- série, přestávka

Líhivost %- počet mláďat s nasazených nebo oplozených vajec

Množství snesených vajec

Nosný typ slepic 22-300ks/rok->průměrná váha vejce 55-65g

Krůta 50-130 ks/rok->průměrná váha vejce 80g

Perlička až 145 ks/rok->průměrná váha vejce 42g

Kachna 50/150 ks/rok->průměrná váha vejce 70-110g

Husa česká 15-50 ks/rok->průměrná váha vejce 130g

Pštros 30-40 ks/rok->průměrná váha vejce 1,3-1,5kg

Produkce vlny

Nejstarší textilní surovina

| Strana 8 | Odkaz:

<https://studijni-svet.cz/uzitkove-fyziologicke-vlastnosti-chov-zvirat-a-veterinarstvi/>

Pokryv těla

Producent ovce

Vlivy- vnitřní- druh, plemeno, stáří, zdraví, dědičnost, pohlaví, tělesná partie

-vnější- ustájení, péče, krmiva, počet stříží a technologie

Pojmy

Kožich- vlna na ovci

Rouno- ostříhaná vlna

Lanolin- tuk z vlny (v lékařství, kosmetice)

Délka vlny- přirozená- přirozený stav

-skutečná- delší, natažený vlas

Hodnocení vlny- Jemnost, pružnost, obloučkovitost- počet obloučků na vlnu, barva, lesk, hustota

Produkce svalové práce- u zvířat, která jsou svou tělesnou formou určena pro práci

Produkce kožešin-hlavně oblečení

-kůže- bez chlupů kožešina

-produkuje- nutrie, králík, činčila

-u karakulské ovce- nejcennější kožešina

| Strana 9 | Odkaz:

<https://studijni-svet.cz/uzitkove-fyziologicke-vlastnosti-chov-zvirat-a-veterinarstvi/>

-vlna z nenarozených jehňat

-černé chlupy stočené do prstýnku

-masožravci- norek, liška

Produkce peří

Textilní průmysl, mašlovačky, stavební materiál, hasící přístroje

1 husa 500-700g/rok, šklubou se v 10 týdnech a po 8 se opakuje

Produkce včel

Med- velmi cenný produkt

-dietetické vlastnosti

-dobře stravitelný, obsahuje stravitelný cukr (vitaminy, minerály, bakteriální užitek- zabíjí bakterie)

-vznik z nektaru medovice

- míchá se s výměškou z hltnu včely

-včelstvo 8-15 kg/rok

-snůška- produkce medu

-barva- záleží z čeho pochází- lesní tmavý

Včelí vosk- vyrábí mladé včely

-ke stavbě pláství, svíčky, lékařství, kosmetika, chemická výroba

-včelstvo 250g/rok

Propolis- včelí tmel

-k zalepení různých děr

-v kosmetice

Mateří kašička- mladé včely

-z hltanových žláz

-ke krmení matky

-lékařství, kosmetika

Včelí jed- produkt jedovatých žláz

-na ochranu

-lékařství